

Третия документъ е писмо отъ Ботева до Драсова въ Лайпцигъ. Този документъ хвърля още по-силна свѣтлина върху раздорите между Каравелова и Ботева, и раскрива случката съ конфискуването на револверитъ, испратени чръз Горова, отъ Каравелова за Стамболова въ Търново безъ знанието на Ботева. Този документъ вкупомъ отговаря на нѣколко въпроси, които би си задалъ бѫдѫщия биографъ на Ботева и бѫдѫщия историкъ на Бълг. Цен. Рев. Комитетъ въ Букурещъ. Ботевъ явно се обявява противъ Каравелова; извѣстява Драсову, че струнитъ между него и Каравелова окончателно сѫ скъсани и при това, умолява него и Т. Пѣева да обявятъ на хората отъ *съзаклятието*, че Каравеловъ е измѣнилъ на идеята, злоупотрѣбълъ е съ комитетски сумми; умолява ги да прѣдупрѣдятъ съзаклятиците въ *Българско и Влашко* за напрѣдъ да не върватъ *Каравелову*; а всичко що се отнася до Цен. Бълг. Рев. Комитетъ да го адресиратъ Ботеву, комуто трѣбва да върватъ за напрѣдъ и да чакатъ отъ него това, за което ги е лъгалъ Любенъ въ продължение на 4—5 год.

Четвъртия документъ е пакъ писмо отъ Ботева до Драсова въ Лайпцигъ. Тозъ документъ хвърля свѣтлина върху интригите, заведени между хората на Каравелова и хората на Ботева; върху интригите на Каравелова, пуснати по адреса на Ботева, и клеветите на Ботева, пуснати по адреса на Каравелова. Този документъ тежи и въ биографическо отношение; защото бившия брандиски нихилисти-комунаръ се двоуми да стане агентинъ на рускиятъ нихилисти въ Лондонъ и Женева, и на отрѣзъ отказва на тѣхната покана да се яви на Интернационалния Съборъ, въ който щѣха да засѣдаватъ социалните прѣставители на цѣла Европа. Тукъ му е мѣстото да допълнимъ биографа въ това, че Ботевъ въ онова врѣме получаваше органа на Русското, Лондонско, нихилисти ческо дружество озаглавенъ: „*Впередъ*“, брошури на „Женското общество“ и „томоветъ на Герцен“. Нѣколко номера отъ тѣзи „томове“, „*Впередъ*“, „брошури“, „изѣ-за рѣшетки“ и пр... днесъ се намиратъ въ библиотеката на Стефанъ Ботевъ. Христо ги получаваше, хладнокрѣво разрѣзваше страниците имъ, тукъ тамъ по нѣщичко прочиташе, и съ нѣкакво си прѣзрѣние (по адреса на брошурите) даваше ги на голаците хѫшилаци да си увиватъ хлѣба и сиренето, а по нѣкога и испотенитъ си крака въ съдраните си обуща. Той назѣше само съчиненията на Герцен. Често цитираше нѣщо отъ *Герцен* и съ въодушевление рассказваше впечатленията си, възбудени въ него отъ четенietо Герценовитъ съчинения. До колкото помнимъ, въ това врѣме Ботевъ се въодушевляваше само отъ Герценовитъ „трудове“, а не и отъ другата „заграницна русска литература“. Види се, той твърдѣ добре бѣше разбрали, че бѫлгарското приврѣменно правительство, по дѣла и принципи, нѣма нищо общо съ европейската интернационаленъ социализъмъ и руския нихилизъмъ; за това правѣше и углушки на поканитъ отъ Женева, Цюрихъ и Лондонъ. Личното влияние на Каравелова върху Ботевитъ бунтовнически възгледи бѣше успѣло да раздѣли въ ума на Ботева въпроса на Българското политическо